

Kéziratok vissza nem datnak.

ELŐFIZETÉSI ÁR
helyben házhoz hordva v. vidékre
postán küldve:
Egész évre 7 frt, félévre 3 frt 0 krt
negyedévre 1 frt 80 kr.
Külföldre egész évre 20 frank.

HIRDETÉSEK DÍJA:
4 hasábos gármond-sorhelye 5 kr (1—10. helye 50 kr). Nagyobb és többszöri hirdetésnél kedvezmény.
Minden egyes hirdetés bélyegdíja 30 kr
Nyílt-tér aora 10 kr.
Hirdetések és nyílt-tér előre fizeten.

A brassói és erzsébetvárosi kir. törvényszékek és ezekhez tartozó brassói, fogarasi, hosszufalusi s zernesti, dícső-szentmártoni, erzsébetvárosi, hosszúaszói, kőhalmi, medgyesi, nagy-sinkli, segesvári és szekes

Hirdetések felvételnek: Brassóban a kiadóhivatalban; Budapesten: Lang Lipót, Haasenstein és Vogler (Jaulus), Dukas és Mezei, Goldberger A., Eckstein Bernát; Bécsben: Daube-G. és társa, Haasenstein és Vogler (Otto Maasz), Schalek Henrik, Oppelik Alajos, Dukas M.; Berlinben: Rudolf Mosse; Frankfurtban: Daube G. L. és társa hirdetési irodájában.

IV. évfolyam 1888.

Már a múlt század második felében a szabadkőművesek rendjében kezdett az aranyesinálással való foglalkozás divatossá válni, s a rend egy külön osztálya, a „rózsakeresztesek” kiválóan ezzel foglalkoztak. Nevezetes, hogy e század első felének egyik kiváló tudósa, Humboldt Sándor barátja és kortársa, a politikai téren is kiváló szerepet játszott Forster György évtizedeken át ez iránynak hódolt s életének és csodálatosan sokoldalú ismeretének java részét ez irányu munkásságra fordította. Később persze — de már kissé

A pétervári haditanács elhatározta, hogy a második kaukázusi hadtestet egy vadászbandával s egy lovas hadosztállyal az osztrák-magyar-román határon levő helyőrségbe helyezi át. E csapatok parancsot kaptak, hogy a tél folyamán a Kaukázust az odesszai katonai kerülettel cseréljék fel.

A szentpétervári törvényszék, mint első felfelügyelő bíróság, 20-án tárgyalta a Novoje Vremja ellen Villaume alezredes, német katonai meghatalmazott személye ellen elkövetett rágalmozása miatti folyamatba tett pert. Feodorov a lap szerkesztője, vétkesnek találta és 150 rubel pénzbírságra, valamint hat heti, a fővárságnál töltendő fogságra ítéltetett.

Bukarestből határozottan megczáfolják az általunk is közölt hírt, mintha a Vatikán és Románia között konkordátum létesítése céljából tárgyalások volnának folyamatban.

A porta ama kérelemmel fordul a német kormányhoz, ajánlana neki egy német hivatalnokot, ki a kormányzatot a mezőgazdasági, bányászati és erdészeti ügyek előmozdításában támogatná.

A görög kormány jelenleg a görög államadók különböző részeinek konvertálásával foglalkozik. Trikupisz miniszterelnöknek ez ügyben már több értekezlet volt, a melyen külföldi hitelintézeteknek számos képviselője is résztvett.

„Nincs pénz!”

— Válasz Justusnak. —

II.

A röpirat első része csak általánosságban mozog, bár a sorok között épen nekünk szól. A második része azonban egyenesen Brassó számára íratott. Álljunk elébe ennek is.

A röpirat szerzője szerint a miniszter a széke-lyekkel akarja megmagyarosítani Brassót, a nemzeti-ségi aspirációknak ezt a bűnös fészket. Justus ur, úgy látszik megelégedett arról, hogy Brassó megyének több mint 20,000 magyar lakossága van, nagy intelligenciája, a mely bőven el tudja látni a mi iskoláinkat növendékekkel. De e felejté Justus ur, hogy az államnak épen ily exponált helyen kell minden erejét kifejteni, nehogy különbség legyen a nemzetiségek s az ő iskolái között — az ő, t. i. az állam rovására — Másrészt pedig arról is megelégedezik Justus ur, hogy elvégre nem minden szászban és románban kell ám a magyar állam és nemzet ellenségét keresni s ha egyik oldalon teljes eréllyel is lépünk fel ellenük, úgy a másik oldalon le kell szállnia a kormánynak hozzájuk s magához emelni őket. Örökös szidalmazással és kancsuka-mutogatással nem hogy közelebb jönnénk valaha egymáshoz, hanem épen ellenkezőleg. Ez pedig nincs sem az államnak, sem pedig a mi érdekeinkben.

De eltekintve ettől is, nem valami nagy bölcses-ségre vall Justus urtól, hogy épen a tulzó nacionalisták malmára hajtja a vizet. Hiszen ők sem állítanak mást, mint hogy a kormány magyarosítási célból állítja ide az iskolákat; ők sem mondanak mást, mint hogy jobb lesz ezzel a pénzzel afélbár magyar vidé-keknek adni iskolákat. Már pedig tagadjuk a kormá-ny, hogy a mi iskoláink magyarosítani akarnának. Tagadjuk a nacionalistákkal s Justus urral szemben, kitől épen nem irigyljük, hogy ezen erős vád alapos-sága tekintetében a »Kronstädter Zeitung«, »Gazeta« s más ily lapok, reá fognak ezentúl hivatkozhatni.

A mi iskoláink a magyarság emelésére, a magyar államiságnak ezen végvidéken való megszilárdítására valók.

Arra, hogy Justus elég naiv, mert ez csak nai-vitásból történhetik, — rosszakarat nem lehet — Tre-fort Ágostont, a legmagyarabb minisztert, Bach leté-ményesének, a magyar, illetve székely elem kiirtójának mondani, nem reflektálunk. Ilyen állításon lehet bosz-szankodni, lehet kacagni, de ilyent erőltetni nem szabad, mert ezzel látszata lehetne annak, mintha ezen meggondolatlanul kiejtett vádunk némi alapja lehetne.

Ezt tehát egyszerűen szó nélkül hagyjuk. Azt is mellőzzük, a mi Seps-Szentgyörgyre, illetve a székely-ségre vonatkozik, mert hisz első cikkünkben is kije-lentettük, hogy mi elismerjük, hogy S.-Sztgyörgynek joga van teljes középiskolát kérni s követelni. Csak azzal foglalkozunk, a mi speczialiter reánk vonatko-zik. És itt indignációval kell visszautasítani a követ-kező kitéttel: . . . »az ilyen nemzetiségi fész-kekbe rakott állami iskolák csak arra va-lók, hogy kiköltse idővel a magyar állam legfanatikusabb ellenségeit.«

Ez vád állami iskoláink hazafisága ellen, ez egyenes rágalom s határozott rosszakarat, mert meg-tagadja állami iskoláinktól azt a hazafias irányt és szellemet, a melyben pedig minden egyes állami isko-lánk bátran vetekedik akármelyik székely iskolával. Azzal a nemes hévvel, melyel Justus a háromszéki középiskola jogosultságát védi, sehogy sem egyeztet-hető össze az a tisztességtelen hang, melyen a mi ál-lami iskoláinkról szól, sőt épen azt hisszük, hogy ez utóbbival lerontotta teljesen az előbbi mellett fel-hozott érveit. Gyenge dolog másnak gyalázásából akarni érveket kovácsolni önmaga mellett. Justus ur a szebeni jogakadémiára czéloz s azzal hasonlítja ösz-sze a mi iskoláinkat. Pedig a mily igaz, hogy onnan sok magyarfaló agitátor került ki, ép oly igaz, hogy erdélyi részeink sok kiváló magyar férfai is vé-geztek ott jogi tanulmányait.

De eltekintve ettől is, vajjon mire alapítja Jus-tus ezen vádját? Honnan meritett támpontokat erre? Mi jögon gyanúsítja hazafiatlansággal derék tanárainkat, a kiket talán alig ismer s a kikben egyenként és együttesen bizonyára van legalább annyi igaz ha-zafiaság, mint Justus urban, mert ők bizonyára nem meré-zelnék a székely iskolákat ezzel vádolni.

Azt mondja Justus ur, hogy a mi állami isko-láink — s itt főreáliskolákra látszunk czélozni — tót, oláh s szász tanárokkal vannak megtömve s ezek nem fognak a szász, tót vagy oláh tanulókból soha hűséges magyar állampolgárt nevelni.

Hát kérdjük mindenekelőtt, kik azok a szász, tót vagy oláh tanárok? Neveket kérünk! Justus ur férfias becsületére apellálunk, hogy nevezze meg azo-kat, — mert mi — bár itt Brassóban, velők s közöt-tük élünk, illetve ők közöttünk, nem ismerünk ilyene-ket. Avagy az, ha valaki lutheránus, már egyértelmű a szászszal meg tóttal, vagy pedig az isten jóvoltából görög vallású, már oláh? Hisz lehet, hogy ha az illető szülei, illetve vallása megválogatásában szabad kézzel birt volna, másként választott volna! De azért ilye-smit állítani nem szabad. Azért tehát Justus ur, ne-veket kérünk és várunk.

E. M. K. E.

Lelkes honleányaink nemes versenyt folytatnak egymással az Emke perselyek elhelyezése tekintetében. Ujabban özv. Veszprémy Józsefné urnő, a prot. nő-egylet fíradhatatlan gazdája adta be gyűjtőívét, mely 16 aláírást tartalmaz. Nevezetesen: Cserey Gaborné, Hamary Andrásné, Horn Frigyesné, Molnár Jánosné, Osváth Ferenczné, Schvábé Ágostonné, Tief Ferenczné, Thurl Jánosné, Veszprémy Ida, Tischler Leontin és Ujvárossy Sándorné urnők s Balázs Péter ur; az ugyanezen iven lévő Veszprémy Józsefné urnő (a ne-meslelkű gyűjtő), Balázs Péter, Molnár János és Sá-nek András urak már külön is ki voltak mutatva.

Özv. Borosnyai Dánielné urnő, a protestáns nő-egylet mélyen tisztelt s buzgó elnöke, összetartó kapcsa-ivén következő aláírások történtek: özv. Borosnyai Dánielné; Bátyka Sándorné; Geőcze Sarolta; Mika Anna; Vízny Teréz urnők; N. N. (a ki persely helyett 3 frt 65 krt. adott) s egy névtelen.

Beczó Imréné urnő, a nőegylet buzgó vál. tagja ivén aláírt Beczó Imréné urnő.

Platsko Györgyné urnő, a nőegylet lelkes alei-nőke pótlólag még hét aláírást gyűjtött s így az általa gyűjtötték száma 67. Az újabb aláírók következők: Binder Jenőné; Jakab Józsefné; Kellemen Ferenczné; Kovács Károlyné; Maurer Viktorné; Madrer Józsefné és Walther Béláné urnők.

Külön perselyeket kértek: Barabás Róza; Z. Kiss Kálmánné (Deresztye); Kelemen Károlyné; Kele-men Mariska; Schmid Mariska urnők és két megne-vezetlen.

Fogadják a fáradságot nem kimélt lelkes gyűjtő-nők, valamint az áldozatkész perselyeket átvevők az E. M. K. E. őszinte hálájának és köszönetének kife-jezését.

A jelen számunkban kimutatottakkal együtt ez ideig 114 persely lett kiadva, melyek már mind az áldozatkész urhölgyek birtokában vannak.

Ha erdélyi részeink összes magyar hölgyei meg-tennék azt, mit Brassó város magyar hölgyei tesznek, egy év alatt talán együtt is volna a millió frt.

A brassói magyar hölgyeknek lángoló hazasze-retetéről s nemes áldozatkészességéről igen szépen em-lekeznek meg a kolozsvári lapok is.

Mint értesülünk, Hétfaluban Bede Dániel tanár, az E. M. K. E. brassó megyei választmányának tagja, indított mozgalmat, hogy az ottani magyar nők is vál-laljanak perselyeket s adjanak naponként csak egy krt. az Emke-nek. Ismerve egyrészt az intelligens hétfalusi magyar nők nagy- s nemeslelkűséget, más-részt Bede Dániel ur ügyszerető buzgalmát, nem is kételkedünk az eredmény felett.

Perselyek bármikor kaphatók lapunk f. szerkesz-tője s az Emke. jegyzője, Szterényi Józsefnél.

Fogarasmegye rovata.

— Közigazgatási bizottság —

Fogarás, 1888. január 19. *)

Fogarás vármegye közigazgatási bizottsága, ez év január hó 14-én ülést tartott, melyet Horváth Mi-hály főispán ur következő beszéddel nyitott meg:

»Üdvözlöm az 1888-ik év január hó első havá-ban, s így ez évben Fogarás vármegye első közigaz-gatási bizottsági gyűlésére megjelent bizottságot tag ura-

*) Tárgyalmas miatt késett.

Szerk.

későn — kijózanodott belőle. És Goethe, a nagy Goethe is alchemista — volt, s mi alchemiai bölcseséget a »Faust« csodaszép bekezdésében olvashatunk, az Goethe saját alchemistikus működésének eredménye. Az alche-mistikus uton való arany csinálásból ugyan ő is kijó-zanodott, de azért természetvizsgálati módszerei min-dég magukon viselik az alchemistikus bélyeget.

Legyen szabad végezetül még egy magyar, e szá-zadbeli alchemistát megemlítenem, ki e század első évtizedeiben szülő városomban, Selmeczbányán volt orvos. Kelényinek hívták.

Az ő és neje arczképei a lyceum disztermét éki-tik, melyben annyi vizsgán estem át s később magam is vizsgáltam, s számtalanszor néztem fel az akkor előttem teljesen ismeretlen szép férfiúhoz és még szebb nőhöz. Később hallottam, hogy amaz arczok rég el-halt viselői igen szerencsétlen emberek voltak; ő egy univászál gyógyszer-t vélt felfedezni az akkor meglehe-tős új phosphorban s azzal saját gyermekeit mérgezte meg, minek folytán elvesztette tudori oklevelét is. Ez volt minden, mit Selmecen még tudtak róla.

Midőn Németországban jártam, egy öreg urral ismerkedtem meg, a tübingai egyetem egy volt taná-rával, ki fiatal orvos korában utazásai közben Selmec-sen is járt, s Kelényit ismerte. Ez többet tudott nek-em róla mondani, említtette, hogy Kelényi megmutatta

neki is a bölcsék kövét, melynek birtokában vala; hogy szeme láttára, egy marok földből aranyat csinált, körülbelül egy gömböstyű-fejnyi nagyságu darabot! Ha rá gondolok, hogy Selmecz bányái akkor még aranyban igen gazdagok voltak, úgy e csodát nem fogjuk oly feletle csodálatosnak találni.

Nagyon sok aranyat Kelényi uram nem hagyha-tott, mert özvegye a hagyomány szerint nagy nyo-morban élte özvegysege napjait; az azonban tény, hogy halálakor 400 drb körmőczy aranyat találtak nála, me-lyeket végrendeletében a lyceumnak hagyott volt, s ennek révén kerültek a Kelényiek arczképei a diszter-mbe.

Legyen szabad ezzel igénytelen ismertetésem be-fejezni. Végezetül azonban mégis el kell mondanom mi eredményt vonhatunk le az alchemia e helyen rö-viden vázolt történetéből.

Egy tanuság mindenesetre kiviláglik belőle, hogy a természettudományok terén, melyek alapját minden-fél hypothesis képezi, rendkívül óvatosnak kell len-nünk s ezekből alkotott elméletek elfogadásában. Az alchemia épülete a 4 elem elméletén épült, ma gondo-sabban vizsgáljuk meg az alapot, de azért az mégis csak hypotetikus, a vegytanban és fizikában ép úgy, mint a többi természeti tudományokban.

Az emberi tudás korától s minden tudásunk

végül is csak hit, s ilyennek kell azt tekintenünk, ha csalódnai nem akarunk, úgy sceptikusnak kell len-nünk minden emberi ismerettel szemben.

Én igaz nem hiszem, hogy aranyat lehessen csi-nálni, de nem tartom képtelenségnek azt sem, hogy egykor az is ne sikerüljön, meglehet, hogy azon alap is téves, a melyen ma azt tudjuk, hogy ez lehetetlen.

Utánam kedves kartársaim e helyről a termé-szettudományok különböző részeiből nem mult szá-zadbeli, de új, néha csodaszzerű dolgokat lehet és el-méleteket fognak önökkel tisztelt hallgatóim közölni, az emberi elme leglángeszübb észleleteit, gondolatait.

Midőn e felolvasásokat becses pártfogásukba s támogatásukba ajánlom, legyen szabad figyelmeztetnem, hogy mindaz bármily csodálatos legyen is, mégis csak gyarló emberi elmet tudós alkotása, ugyanazon elmet, mely másfél évezreden át az alchemia terméketlen épületén dolgozott, mely munkájának vége egy keserű esalódás volt. Ha egyvalamire az alchemia mégis meg-tanított, úgy ez az, hogy minden emberi elmélet és alkotás csatlékony s ebből kifolyólag nagy része volt azon scepticumban, mely újabb időben minden té-ren való vizsgálatnak jellemző vonása.

Rombauer Emil.

kat; fogadják tölem őszinte boldog újévi kívánataimat egyenként s összesen.

Uraim! hogy a múlt évben Fogaras vármegye közigazgatási bizottsága, mennyire teljesítette törvényszabta köteleességét, azt részben már a múlt év július havában a magas kormányhoz felterjesztett, részben a mai ülésen felolvasandó fél évi jelentésekből fogjuk megtudni.

Egészben véve azonban előzetesen is nyilváníthatom, mint e gyűlésnek törvényes elnöke, hogy a közigazgatási bizottság, mint testület, igyekezett törvényszabta köteleességét hiven és odaadással teljesíteni a multban, s tudta a bizottság minden tagja, hogy a gyűlésben elfoglalt állása nemcsak tisztesség, hanem igenis azzal összekötve köteleességek is vannak, melyeket teljesíteni szent és hazafias elhivatás, a mit igyekeztek is a multban teljesíteni.

Midőn tehát e pár szóval jelezném Fogaras vármegye közigazgatási bizottságának működését a múlt évről, megragadom az alkalmat most ez évben tartandó első gyűlésen, uraim, hogy mindazon tag urakat, kik a multban is tagjai voltak Fogaras vármegye közigazgatási bizottsága gyűlésének, mind az ujjon kinevezett és megválasztott, s e gyűlésbe ujjon belépő tag urakat, hazafias érzéssel felhívjam, miként eltekintve minden pártnézettől, s eltekintve minden magán- és mellékes érdektől, a leghazafiasabb és erősebb összetartással tegyünk meg mindent a törvények értelmében s azok keretén belül, mi a jó adminisztráció előmozdítására szükséges és czélarányos; vezéreljen bennünket határozataink meghozatalában az igazság, s azzal összekötött hazafias érzés, tegyük meg törvényszabta köteleességünket hiven és pontosan, igyekezzünk elhivatásunknak a szó valódi értelmében megfelelni, mert akkor, midőn egyfelől szeretett Fogaras vármegyénknél s e vármegyét lakó összes polgároknak jólétüket eszközöljük, ugyanekkor igazán terjesztük hazafias köteleességünket felséges apostoli királyunk, magas felelős kormányunk és szeretett magyar hazánk iránt; midőn tehát hazafias felhívásomat újból is ismételném s mindnyájoknak a legjobb egészséget, megelégedést, kitartást s honfi köteleességük teljesítésére a legőszintébb összetartást kívánnék, ezennel Fogaras vármegye ez évi első közigazgatási bizottsági gyűlését megnyitom.

A zajos éljenzéssel fogadott megnyitó beszéd a jegyzőkönyvbe felvételni határozatott.

Felolvasatott ezután a megye alispánjának múlt évi december havi jelentése, mely tudásul vétetett, s egyuttal utasított a megyei alispán, hogy a havi jelentésben jelzett megyei utaknak néhol igenis keskenysége miatt, az illető községek képviselő testületeit hívja fel az iránti nyilatkozattételre, hajlandók-e ezen utaknak részint áthelyezés, részint pedig kiszélesítése céljából, a szükséges területet kártérítés föltétele nélkül átengedni, s az eredményről a márcziusi közg. bizottság ülésében tegyen jelentést.

A közg. bizottság 1887-ik év II-ik feléről szerkesztett jelentés szövegének tervezete elfogadtatott.

Az árvaszéki elnök által bemutatott, a gyámoltak és gondnokoltak 1887. évi vagyonának értéke feletti kimutatás, mely 475,954 frt 50 kr összeget tüntet föl, a belügyminiszterhez fölterjesztetni határozatott.

A kir. mérnök jelentése szerint ugy a vármegye, mint a vármegyei területén átvonuló államutak jókarban találtak.

A kir. adófelügyelő jelentése szerint: Hátrálék 1886. év végével és a múlt évekre előirt szaporodások, egyenes adó: 18,076 frt 71 $\frac{1}{2}$ kr, hadmentességi díj 8679 frt 29 $\frac{1}{2}$ kr, folyó évi tartozás és szaporodás egy. adó 25,381 frt 76 kr, hadment. d. 16,108 frt 50 kr, összes tartozás e. a. 273,458 frt 47 kr, h. d. 24,787 frt 79 $\frac{1}{4}$ kr, törles a folyó év 12 havában e. a. 8435 frt h. d. 5937 frt 49 kr, megállapított tartozás e. a. 265,013 frt 47 kr, h. d. 18,850 frt 30 $\frac{1}{2}$ kr, befizetés a folyó évben e. a. 248,224 frt 44 kr, h. d. 12,889 frt 30 kr, hátrálék 1887. évi december végével e. a. 16,799 frt 03 $\frac{1}{2}$ kr, h. d. 5961 frt $\frac{1}{2}$ kr, 1886. decz. végével 18,076 frt 71 $\frac{1}{2}$ kr, h. d. 8679 frt 29 $\frac{1}{2}$ kr, e szerint az eredmény kedvezőbb e. a. 1277 frt 68 kr, h. d. 2718 frt 29 kr, befizetés 1887. évi egész évben 248,224 frt 44 kr, h. d. 12,889 frt 1885. évi egész évben e. a. 232,044 frt 05 kr h. d. 12,259 frt 50 kr, e szerint az eredmény kedvezőbb e. a. 9180 frt 38 $\frac{1}{2}$ kr, h. d. 599 frt 79 kr, befizetés 1887. évi deszember hóban e. a. 49,861 frt 62 kr, h. d. 7050 frt 67 $\frac{1}{2}$ kr, 1886. évi decz. hóban e. a. 46,202 frt 78 $\frac{1}{2}$ kr, h. d. 6658 frt 66 kr, e szerint kedvezőbb egyenes adóban 3658 frt 83 $\frac{1}{2}$ kr, hadmentességi díjban 392 frt 1 $\frac{1}{2}$ krral.

A főorvos jelentése szerint átlag véve az egészségügyi állapota kevésbé volt kedvező, mert a zord idő, és a kemény hideg beáltával gyakoribb betegülési esetek merültek fel, kiváltképen a gyermekek közt.

számosabb kanyaró eset merült föl, annyira, hogy némely községben járvánnyá vált, s. p. Szunyogszék, Zernest, Sárkány és Ujsinka községekben, melyekben összesen mintegy 93 kanyaró beteg fordult elő, azonban nagyon szelid és jó lejárattal.

A fogarasi kórházban gyógykezeltett összesen 43 beteg, kik közül gyógyultan elbocsáttatott 15, javultán 2, meghalt 2, maradt további ápolás alatt a hó végével 24.

A mindennemű hasznos házi állatoknál a legjobb egészség uralgott.

Orvos-törvényszéki bonczvizsgálat volt, súlyos testi sértési vizsga 3.

Főispán ur ő méltósága felkérte, az építendő új kórház alapját képező mindennemű vagyont leltároztatni, s az építendő kórház tervét elkészíttetni.

A főorvos múlt évi december hóról szerkesztett jelentése szerint tudomásul vétele, s még számos községi s magán-folyamodványok elintézése után az ü. és bezárattott.

Tanügy.

A brassói állami középfaipariskola

első félévi vizsgálatának sorrendje az 1887/8-ik évben.

Január hó 30-án délelőtt 8—12 óráig: Szám- és mértanból, magyar nyelvből és vegytanból az I-ső osztály; természet- és erőműtanból a II. osztály; faipari technológiából és leíró géptanból a II. és III. osztály.

Január hó 30-án délután 2—5 óráig: Szerkezetanból a II. és III. osztály; nemzetgazdaságtanból a III. osztály; építészeti alaktanból a II. és III. osztály; könyvviteltanból a III. osztály.

A vizsgákra a t. születeket és érdeklődőket tisztelettel meghívja

Brassó, 1888. január hó 15 én

az igazgatóság.

Táviratok.

Eger, jan. 24. (A „Brassó“ eredeti távirata.) Danieline püspök meghalt.

Belgrád, jan. 24. (A „Brassó“ eredeti távirata.) Minthogy a koronaképviselők többsége a szabadelvű párthoz tartoznak, a mi pedig kormányváltozás következtében parlamentáris anomaliává lőn, királyi ukázzal a skupstina feloszlatása rendeltetett el. — Uj választások márczius 4-ére tűzettek ki.

Helyi és vidéki hírek.

Kérem. Lapunk t. vidéki előfizetőit, kik előfizetési díjaikkal hátrálékban vannak, kérjük tisztelettel: szíveskedjenek előfizetési díjaikat mielőbb beiktatni.

Gyűlés. Az E. M. K. E. brassóme gyei vátasztmányának f. hó 27-én, pénteken d. u. 2 órakor a magyar kaszinóban tartandó ülésére van szerencsénk ezennel a t. választóit s virilis tag urakat tisztelettel meghívni. Tárgysorozat: 1) Jelentés a csernátfalusi népgyűlésről. 2) Bolgárszegi óvoda ügye. 3) A színügyi albizottság eszeleges jelentése. 4) Netalán addig beérkező tárgyak. — Brasso, 1888. jan. 21-én Koós Ferencz, elnök. Szterényi József, jegyző.

Nyugdíjazás. Sompek József, fogarasi kir. főmérnököt a közmunkaügyi miniszter saját kérelmére nyugalmába helyezte. A nyug. főmérnök Brassóba tette át lakását. Helyébe helyettesül Kovács Gábor kir. mérnök neveztetett ki Segesvárról.

A harmadik felolvasás. Vasárnap este pont öt órakor kezdődött a tanári kör harmadik felolvasó estélye. A terem ismét tömve volt diszes közönséggel, úgy hogy csakugyan bevalni látszik az a megjegyzésünk, hogy nemsokára a Nr. 1. nagy termére lesz szüksége a tanári körnek felolvasásaihoz. Ez rendjén van, mert a felolvasások csakugyan meg is érdemlik a tömeges látogatást. Ez alkalommal felolvasó M. hely Lajos főreáliskolai tanár volt, ki a legszebb, legérdekesebb s legháládatosabb tárgyak egyikét választá: a vérkeringést. Előadása minden tekintetben sikerült s különösen emelték azt a rajzok s a bemutatott praeparatumok, mind a felolvasó gyönyörű készítményei. A közönség feszült figyelemmel hallgatta a szép felolvasást és végén lelkesen megtapsolta azt. Bosszantólag hatott most is a késő érkezés okozta zavar. A jövő felolvasás vasárnap, f. hó 29-én lesz, délután pont 5 órakor, melyen ismételt M. hely Lajos ur fog felolvasni s. p. szintén a vérkeringésről.

Az iparos ifjak egylete vasárnap d. u. népes közgyűlést tartott, melyen egyuttal a tisztújítás is megejtetett. Megválasztottak: Nagy István elnök, Kilyéni Endre alelnök, Szterényi József titkár, Rozsondai János jegyző, Kosik Mihály pénztárnok, Szörcei Dávid gazda, Balázs Antal könyvtáros s Flechtenmacher orvos. Választmányi tagok: Bolna András, Bozsik Ferencz, Csulak József, Győrffy Károly, Győrfi István, Me-

zsi Ferencz, Olajos János, Rodzievics Simon, Szilágy Gábor, Török Ferencz, Vass György, Zlatohláv György, Póttagok: Balla József, Kelemen Béla, Molnár Mihály, Tamás Lajos, Vass István, Venczel Pál.

Rendőri hírek. Öngyilkosság. Mátyás Alberi posta s táviratiszt, ki több éve volt városunkban alkalmazva s mintegy két év előtt Kolozsvárra helyeztetett át, vasárnap este az államvasut 288. s 287. sz. űrházai közötti vonalrészén, a Dück féle börgyár közelében, a sineken halva találtatott. A Budapestre menő személyvonat elindulása előtt Egyed Lajos vonatör bejárta nevezett vonatrészt, de semmi feltűnőt nem észlelt. Ugy látszik Mátyás megleste őt s azután vetette magát a sinekre, a robogó vonat elé. A vonat a szerencsétlennek fejét és balkarját teljesen levágta testéről. A szerencsétlen ember hihetőleg elmezavart állapotban követte el a végzetes tettet, mert állítólag már eltávozásakor, — t. i. Brassóból — lehetett rajta elmezavartságot észrevenni. Négy napja tartózkodott már Brassóban, de a városba nem jött be, csak az állomás körül járt-kelt, mi valószínűvé teszi, hogy tervét már meglehetősen előkészíté. — Lopás. Liesz György vendéglőstől vasárnap este egy finom konyhakést loptak el. A tettesnek nyomában vannak.

Nyilvános köszönet. Csernátfaluban f. év január 5-én tartott jótékonycélu dalestély összes bevételé 111 frt 70 kr volt; ebből kiadás 51 frt 70 kr, s így maradt 60 frt. Felülfizettek: Mts. Maurer Mihály ur 10 frt, Henter Gábor 2 frt, Gaczus János 1 frt, Veres Sándor 50 kr, Rusz János 50 kr, Irimie Dumitru türkösi bíró 50 kr. Gödri Mihályné asszony szíves volt 100 drb szivarkát adni, a mi 15 frtot jövedelmezett. Fogadják ugy a nemeskeblű felülfizetők, mint Gödriné asszony, ki a termet is fűtés és világítással együtt ingyen volt szíves átengedni, ugyszintén a nagyérdemű közönség is szíves pártolásukért a rendezőbizottság halás köszönetét.

A közhalmi állami népiskola tanító-testülete kedves köteleességének ismeri, hogy Issekutz Gyuláné, Szarka Elekné, özv. Zatlukáné, Bartha Ferenczné, Boér Mihályné, Lukavszky Józsefné, Józsefi Gusztávné és Zatlukál Ida urhölgyeknek, kik a folyó 1887/88-ik tanév telén az állami iskola tanítónőivel együtt a szegény tanulók részére ruhákat varrtak, itt a nyilvánosság előtt is elismerését és halás köszönetét nyilvánítja, Köhalm, 1888. jan. 15. Téglás István isk. igazgató. Rácz Sándor, testületi jegyző.

Évi kimutatás a brassói rendőri bejelentési hivatal 1887. évi ügyforgalmáról. Állandó tartózkodásra jelentkezett 603, lakásváltozás jelentetett 5185, segéd bejelentés 917; segéd eljelentés 1171; (tanúsítja a pangó ipart) tanoncz bejelentetett 334, tanoncz eljelentetett 251; iskolai tanuló bejelentetett 696, eljelentetett 652; cseléd bejelentetett 4039, eljelentetett 3293; napszámos bejelentetett 645, eljelentetett 709; szállodákba és magánházakba bejelentetett 8086, eljelentetett 8007; az összes kórházakból bejelentetett 827, eljelentetett 841; a fegyházakból és fogházból bejelentetett 393 fogoly, eljelentetett 437; a lelkesi hivataloktól ki lett mutatva születési 986, halálozási eset 839, tudakozódás tétellett 7616 félről; a bejelentési szabályok áthágása miatt meg lett büntetve 230 egyén. Az összes ügyforgalom tesz 46.916.

Brutális támadás. Gyalázatosan brutális támadásról értesítik lapunkat Nagy-Küküllőmegye Felmér községéből. Az eset következő: a község közbecsülésében álló, derék jegyzője hivatalos elfoglaltsága következtében f. hó 18-án távol volt hazulról. E napon d. e. 10—11 óra között egy román atyafi, kinek szeretője a jegyzőéknél szolgálatban van, nagy hetykén beállit a jegyző lakására, egyenesen nekimegy a jegyző kedves nejének, durván követelve, hogy a cselédet engedjék el a bálba. A szobában beteg gyermek feküdt s a szegény asszony erre mutatva monda, hogy férje nincs itthon s így lehetetlen a cselédet egész délutánra elengedni. De a román atyafinak ez nem tetszett, dühbe jött, torkon ragadta a szegény asszonyt. Azonban nem hiába magyar nő a jegyző neje. Nem vesztette el lélekjelenlétét, hanem kiszabadította magát a támadó barom kezei közül, — mire a szerepek változtak. Az atyafi ugyan megrémült most, mert — persze nem volt még magyar nővel dolga — erre nem volt elkészülve, azután nagy sietve odább állott. Eddig szól a tudósító. Hogy a brutális marháat átadák-e az illetékes bíróságnak, arról hallgat a tudósítás. Pedig az volna rendjén, hogy az ilyen vadállat a dutyiban megszéledíttessék.

József főherczeg cigány nyelvtana — mint Budapestről jelentik lapunknak — legközelebb megjelenik. A műhez dr. Thewrewk Emil ír függelékkel, mely a cigány nyelvtan encyclopaediáját akarja nyújtani.

A szerkesztő postája.

Sepsi-Szentgyörgy. Nézetét nem osztjuk ugyan sok tekintetben, de ez nem akadályoz abban, hogy levetél jövő számunkban közre ne bocsássuk.

Siculus Verus. Anonym közleményekre nem reflektálhatunk. Különben az a szempont, melyből ön az ügy megítélésénél kiindulni látszik, t. i. a felekezetiiség, nagyon téves. Más szempont s megítélés alá esik Brassó és egészen más alá Sepsi-Szentgyörgy, meg Udvarhely. Partikuláris érdekeknek nem szabad soha feláldozni állami érdekeket.

Felelős szerkesztő és kiadó-tulajdonos:

Szterényi József.

HIRDETMÉNYEK.

10371./1887. tllkvi számhoz.

Arverési hirdetményi kivonat.

A brassói kir. törvényszék mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy *Marzell Mihály* végrehajtónak *Barcsa János* végrehajtást szenvedők elleni 194 frt 71 kr. tökéletelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a brassói kir. törvényszék területén lévő Krizba község határában fekvő, a krizbai 828. számú telekjegyzőkönyvben foglalt 5469, 1777. és 5851. helyrajzi számú s Barcsa János tulajdonát képező ingatlanokra 33 frt kikiáltási árban, továbbá Barcsa János és neje Anna tulajdonát képező, a krizbai 25. számú telekjkvben A + 80, 81, 82. és 83. hrajzi számok alatt előforduló ingatlanokra 421 frt kikiáltási ár mellett, a 1601. hrsz. a. 6 frt, 1642. hrsz. a. 13 frt, 1648. hrsz. a. 18 frt, 1733. hrsz. a. 12 frt, 2060. hrsz. a. 66 frt, 2224. hrsz. a. 11 frt, 2273. hrsz. a. 22 frt, 2306. hrsz. a. 27 frt, 3147. hrsz. a. 32 frt, 3192. hrsz. a. 37 frt, 3735. hrsz. a. 88 frt, 4044. hrsz. a. 37 frt, 4152. hrsz. a. 49 frt, 4203. hrsz. a. 57 frt, 4290. hrsz. a. 91 frt, 4351. hrsz. a. 58 frt, 4546. hrsz. a. 36 frt, továbbá 5503, 5504, 5505, 5506, 5507, 5508. és 5509. hr. számok alattiakra 39 frt és 4900. hrsz. a. 14 frt, összesen 1134 frt kikiáltási ár mellett és a földvári 851. sz. tllkjkvben foglalt 13317. hrsz. ingatlanra 57 frt, 13354. hrsz. a. 59 frt, 14556, 14557. hrsz. a. 31 frt, 13386/1, 13386/2. hrsz. a. 72 frt, összesen 233 frtban megállapított kikiáltási árban az árverést elrendelte, — és hogy a fennebb megjelölt ingatlanok az 1888. évi február hó 9-ik napján délelőtti 9 órakor *Krizba* és következő napon szintén délelőtti 9 órakor *Földvár* község házában megfoglalt nyilvános árverésen a megállapított egyenkénti kikiáltási áron alól is eladatni fognak.

Árverezni szándékozik tartozni az ingatlanok egyenkénti becsárának 10% át készpénzben, vagy 1881. LX. t. cz. 4-ik §-ában jelzett árfolyammal zámitott és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8 §-ban kijelölt óvadékképes értékpapirban a kikiáltott kézzhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezésétől kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

Brassó, 1887. november hó 25-én.
A kir. törvényszék telekkönyvi hatósága:
(47) 1—1 Kovács, egyesbíró.

Önkéntes árverés!

A Száva Zakariás tulajdonát képező és a nagy-utca 521. h. sz. alatt lévő *belvárosi házas telek, szép nagy kerttel*

1888. évi január hó 25-én délelőtti 9 órakor a helyi kir. törvényszék telekkönyvi irodájában megtartandó önkéntes árverésen eladatik. Az árverési feltételek betekintethetők ügyvéd Adam Károly ur irodájában, főtér 91. h. sz. alatt.

(51) 2—2

Báli jelentés!

A brassói rom. kath. nőegylet

saját árvaház-alapja javára

1888. évi február hó 4-én

szombaton

a „Nro. 1.” helyiségeiben

BÁLT

rendez.

Belépti jegyek személyenként 1 frt 50 kr.

kaphatók: László M. és L., Simay testvérek, Folyovits Miklós uraknál és este a pénztárnál.

Karzati számozott ülőhelyek 1 frt 50 kr. Simay testvéreknél.

Kezdeté este 8 órakor.

(45) 2—2

A rendezőség.

Tüdőbaj gyógyítása

tüdőgümő (sorvadás), asthma (lélegzethiány), idült bronchialkatharrh, levegő kilehelés által.

— (Rectal-injectio útján.) —

A hihetetlen, az orvosok látszólag elérhetetlen ideálja, teljesen el van érve ezen gyógy mód által! — A meglepő, elhibázhatatlan eredmény felett legmeggyőzőbben szólnak alábbi röviden összefoglalt okmányok, melyek lehetőleg szívesen intek. Világhírű tanárok ezen nyilatkozatait megerősítik a bel- és külföld orvosi lapjai is.

„Gyakran már három napi gáz-exhalatio által rectal injectioval, eltűnik a köhögés, köpés, láz, izzadás és hőrogs. A test sulya hetenként 1/2—1 kgr.-ig gyarapodik. A beteg meggyógyul s a legerősebb életmódot is folytathatja.” „Asthmának a gáz-exhalatio után egy félórával megszűnik a lélegzethiány. A kúra folytatásánál a rohamok nem térnek vissza.” Sőt oly esetben is, midőn a hangszálak tuberkulózus állapota állott be s a tüdő fele veszve volt, gyógyulás fordult elő. — 30 beteg a tüdőgümő utolsó stádiumában egytől-egyig meggyógyult a gáz-injectio által.

Mint a világ legnagyobb kórházaiban, úgy a bécsi cs. kir. ált. kórházban is a gázexhalatio-gép kitűnő sikerrel alkalmaztatik. — Bizonyítványok rendelkezésre.

A cs. kir. szabad. gáz-exhalatio készülék (Rectal-injectio) teljesen, a hozzátartozó készülékkel a gáz fejlesztésére, valamint használati utasítással orvosok s magánosok számára kapható

Dr. Altmann Károlynál

Bécs, Mariahilferstrasse Nr. 80.

Ára 8 frt, csomagolás 30 kr., készpénzért vagy postautalvánnyal.

— Maga a kúra sem terhes, sem zavaró —
(3) hatásu. 35—50

Fontos az étvágytalanság, gyöngye emésztés, felbőfűgés, gyomor- és bélhurut, nehéz lélegzés, májbaj, aranyér és egyéb a gyomortól származó betegségekben **szenvedőknek**

FACZÁNYI ÁRMIN gyógyszerész (Budapest, X. kerület Kőbánya)

által már másfél évtized óta készített

magyar édes mustárja.

A fentebbi bajokban, bármily idültek, a legrövidebb idő alatt **bámulatos eredményeket** hoz létre, mit bizonyít ama rendkívül sok számú hálairat, melyekbe bárki betekinthe.

Ára egy nagy üvegnek 1 frt, kis üvegnek 50 kr.

A csomagolási díj mérsékelt.

Kivonat egy hálalevélből:

„Tekintetes gyógyszerész ur! Van szerencsém jelenteni, hogy az ön kitűnő mustárja nálam igen jó hatást tett. Oly beteg voltam, hogy egy orvos sem ismerte ki bajomat. Köszvény, máj-, gyomorfájdalmaim voltak és ez által étvágytalanság. Öt üveg mustárt használtam el és tökéletesen fölgyógyultam. Kérnék tehát ezutal 2 üveget utánvétellel küldeni.

Nova (Zalamegye), 1887. márczius 5.

Pivonka Ferencz,
uradalmi fővadász.

(24) 2—3

PSEPHOFER J.

gyógyszertára Bécsben

Singerstrasse 15. sz. „Zum goldenen Reichsapfel.“

(18) 1—12

Vértisztító labdacok,

ezelőtt egyetemes labdacok, mely nevet teljes joggal megérdemlik, mert kevés betegség létezik, melyben ezen labdacok csodálatos hatásukat ne mutották volna ki. A legmakacsabb esetekben, hol más orvosság hiában alkalmaztatott, ezen labdacok által teljes gyógyulás éretett el.

Egy doboz 15 labdacossal 21 kr., 6 dobozt tartalmazó tekeres 1 frt 5 kr.; bérmentetlen utánvétellel 1 frt 10 kr.

A pénz előleges beküldése mellett, bérmentve 1 tekeres labdac 1 frt 25 kr., — 2 tekeres 2 frt 30 kr., — 3 tekeres 3 frt 35 kr., — 4 tekeres 4 frt 40 kr., — 5 tekeres 5 frt 20 kr., — 10 tekeres 9 frt 20 kr. (Egy csomagnál kevesebb nem küldetik.)

Számtalan irat érkezik, melyekben a fogyasztók a legkülönbözőbb betegségekből való felgyógyulásukért köszönetet mondanak. Mindenki, ki egyszer kísérletet tett e szerrel, azokat tovább ajánlja.

— A sok közül álljon itt egy néhány: —

Leongang, 1883. május 15.

Tisztelt uram! Labdaccai valóban csodákat művelnek; nem olyanok, mint más feldicsért szerek, hanem valóban csaknem minden bajban segítenek. — Husvétra kapott labdacaimból igen sokat barátaim és ismerőseimnek adtam, a kiknél mind segített s még magas koru személyeknél is különböző bajoknál és sérüléseknél; s ha ezek nem is gyógyultak meg egészen, de igen nagy javulást érezvén, e labdacokat tovább kívánják használni. E labdacokat tovább kívánjak használni. Legyen szíves tehát és küldjön újból 5 tekerescsel; köszönetet mondván a magam és társaim nevében, kik szerencsések valának az ön labdaccai által egészségünket ismét visszanyerni.

Deutinger Márton.

Bécs-Szent-György, 1882. febr. 16.

Tekintetes ur! Nem tudok elég hálás lenni az ön labdacai iránt, a melyek nőmet Isten után meggyógyították miserere bajából, melyben éveken keresztül szenvedtem. Néha most is kell neki bevenni e labdacokból,

de egészsége annyira helyreállt, hogy ifjui frissességgel végzi házi teendőit. Köszönetemet használja fel a szenvedők javára s egy-szersmind 2 tekeres labdacot és két darab chinai szappant. — Különös tisztelettel

Novák Alajos, műkertész.

Bécs, 1881. február 20.

Tisztelt uram! Feltéve, hogy az ön gyógyszerei mind oly kitűnők, mint az ön híres fagybalsama, mely családomban több idült fagydagatnak gyorsan végére járt, elhatároztam magamban — dacára bizalmatlanságomnak az „universalis” szerek iránt — az ön vértisztító labdacaihoz fordulni s ezen golyócskák segítségével bombázni régi hámorhoidalis bajomat. Meg kell valanom tehát önnek, hogy ezen régi szenvedésemtől, a labdacok négy heti használata után megmenekedtem. Ajánlani fogom azt ismerőseim körében. Nincs ellenemre, ha e levelemet — aláírás nélkül — nyilvánosságra hozza.

Tisztelettel C. v. T.

Fagy-balszam, Pserhofer J.-tól, évek óta elismervén mindennemű fagybajok és idült sebek stb. ellen. Egy téglye ára 40 kr., bérmentes megküldéssel 65 kr.

Golyva-balszam, Biztos szer a golyva és másféle nyakdagatok ellen. — Egy üvegcsé ára 40 kr., bérmentes megküldéssel 60 kr.

Élet-essencia, „Prágai cseppek” megromtás és mindennemű altesti bajok ellen, kitűnő háziszser. Egy üvegcsé 20 kr.

Spitzwegerich szörp, ismert kitűnő háziszser katarrrhus, rekedtség és köhögés ellen. Egy üveg ára 50 kr., 2 üveg bérmentes küldéssel 1 frt 50 kr.

Amerikai köszvény kenőcs, legjobb szer vényes és csúzos bajokban, tagszakgatás, ischias, fülszakgatás stb. ellen. 1 frt 20 kr.

Havasi növény-liqueur, Bernhard W. O.-tól, Lindaból, mindennemű gyomorbántalmak ellen. Egy üveg 2 frt 60 kr., fél üveg 1 frt 40 kr.

Mindezen készítményeken kívül, mindenféle bel- és külföldi gyógykülönlegességek találhatók, a melyek Ausztria-Magyarország hírlapjaiban közöltetnek, és az esetleg raktáron nem levők kívánatra azonnal, pontosan és olcsón beszerezhetnek.

A pénz előleges beküldésével a postaköltség kevesebbe kerül, mint utánvétellel. Postai megrendelések a leggyorsabban teljesítetnek, a pénz előleges beküldése ellenében, vagy pedig utánvétellel mellett.

A legtöbb ezen különlegességekből kapható Kolozsvárt: Székly Miklós, Wolff János, és dr. Em. B. Bogdán gyógyszerész uraknál.

Tannochinin-pomádé, Pserhofer J.-tól, évek óta orvokok által valamennyi hajnövesztő szer között a legjobbnak elismervén. Egy csinosan kiállított nagy szelencéje ára 2 frt.

Szemviz, dr. Romershausen-tól a látóképesség megtartására és erősítésére. Egy üveg 2 frt 50 kr., fél üveg 1.50

Egyetemes tapasz, Steudel tanártól, ütési és szurási sebekre s mindenféle mérges daganatokra, idült és időnként megújuló lábsébre, pokolvarra, gyuladással, fájdalmas daganatokra, gyuladással emlékre, elfagyott és köszvényes tagokra s hasonló bajoknál ajánlatos. Egy téglye 50 kr., bérmentve 75 kr.

Lábizzadás elleni por, eltávolítja a lábizzadást, zudást s a kellemetlen szagot. 1 doboz 50 kr., bérmentve 75 kr.

Egyetemes tisztító-só, Bullrich A. W.-tól. Kitűnő háziszser a megzavart emésztés minden következményei, ugymint fejfájás, szédülés, gyomorgörös és gyomorhív, aranyér, dugulás stb. ellen. Egy csomag ára 1 frt.

Sósorszesz, vagy Ferenczpálinka, — sós v. sótalan. Egy üveg 60 kr.

Rögtön s tartósan pusztit s gyógyítja a szájnak minden kellemetlen szagát.

a cs. kir. szabadalmazott

Eucalyptus-száj-essencia.

(Kitűntetve Párisban 1878-ban.)

A legrationálisabb, legtartalomdúsabb (78% hatásos alkatrészt) személyes fertőztelenítésre különösen alkalmas, teljesen ártalmatlan, pusztán növényi részekből álló kivonat; hygienikus védőszer

torokkatarrrhus

és egyáltalában a légzőszerveknek miasmatikus fertőzése ellen.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr.

Med. Dr. C. M. FABER,

19a. 2—12

néhai I. Miksa császár személyes fogorvosa, a becsületrend lovagja stb. Raktárak: Köhalomban Wolff E. gyógyszerésznél, valamint Erdély minden gyógyszerésztárában és illatszerezésnél.

Ugyanitt kapható: a cs. kir. szab. specifikus szájszappan *Puritas* Dr. C. M. Faber (Nagy Irem, London 1882) Központi Egyetemi Könyvtár

Székhelyi raktár, BÉCS 1, Rauermarkt 3